

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

за січень–листопад 2018 року

(повідомлення Головного управління статистики у Черкаській області)

Демографічна ситуація та соціальний захист

Чисельність наявного населення у Черкаській області, за оцінкою, на 1 листопада 2018р. становила 1208,8 тис. осіб. Упродовж січня–жовтня 2018р. чисельність наявного населення зменшилась на 11567 осіб.

Порівняно з січнем–жовтнем 2017р. обсяг природного скорочення збільшився на 725 осіб.

Кількість живонароджених у січні–жовтні 2018р. становила 7365 осіб, померлих – 16752 особи.

У листопаді 2018р. **субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг** отримували 156,7 тис. домогосподарств області, це становило 30,4% від їх загальної кількості.

Кількість домогосподарств, які звернулись за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг у січні–листопаді 2018р. становила 466,7 тис., що у порівнянні з січнем–листопадом 2017р. більше на 25,0%. При цьому на домогосподарства у міських поселеннях припадало 60,6% таких звернень, у сільській місцевості – 39,4%.

У січні–листопаді 2018р. субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг призначено 306,7 тис. домогосподарств (ураховуючи тих, що звернулися за субсидіями у 2017р., але призначено їм було тільки у 2018р., та тих, яким продовжено надання субсидії відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1995р. № 848), із них у міських поселеннях – 175,3 тис., в сільській місцевості – 131,4 тис. Порівняно із січнем–листопадом 2017р. кількість домогосподарств, яким призначено субсидії зменшилась на 20,9%.

Сума призначених субсидій на оплату житлово-комунальних послуг у січні–листопаді 2018р. становила 112,2 млн.грн, (у міських поселеннях – 72,8 млн.грн та в сільській місцевості – 39,4 млн.грн), у відповідному періоді 2017р. – 165,8 млн.грн (у міських поселеннях – 103,7 млн.грн, у сільській місцевості – 62,1 млн.грн).

Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг на домогосподарство у листопаді 2018р. збільшився порівняно із листопадом 2017р. на 33,0% і становив 625,6 грн.

Крім того, у січні–листопаді 2018р. 30,7 тис. домогосподарств було призначено **субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива**, з них у міських поселеннях – 4,3 тис. домогосподарств, у сільській місцевості – 26,4 тис. Кількість домогосподарств, яким було призначено субсидії, у порівнянні із січнем–листопадом 2017р. зменшилась на 11,5%.

Сума призначених субсидій готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–листопаді 2018р. становила 89,1 млн.грн (у міських поселеннях – 13,4 млн.грн, в сільській місцевості – 75,7 млн.грн), у січні–листопаді 2017р. сума призначених субсидій становила 89,3 млн.грн (у міській – 15,1 млн.грн, в сільській місцевості – 74,2 млн.грн).

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на одне домогосподарство у листопаді 2018р. збільшився порівняно із листопадом 2017р. на 4,1% і становив 2832,3 грн.

Сума отриманих субсидій готівкою на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–листопаді 2018р. становила 88,8 млн.грн, у січні–листопаді 2017р. відповідний показник становив 100,7 млн.грн.

У листопаді 2018р. населенням області **сплачено за спожиті житлово-комунальні послуги** 201,3 млн. грн (57,4% нарахованих за цей період сум), за постачання електричної енергії – 88,1 млн. грн (90,8% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення області на кінець листопада 2018р. за централізоване опалення та постачання гарячої води становила 277,3 млн. грн, за послуги з постачання природного газу – 186,3 млн. грн, за постачання електричної енергії – 78,1 млн. грн, за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 59,7 млн. грн, за централізоване постачання холодної води та водовідведення – 30,9 млн. грн, за вивезення побутових відходів – 12,0 млн. грн.

Зайнятість та безробіття

За даними Черкаського обласного центру зайнятості на кінець листопада 2018р. **кількість зареєстрованих безробітних** становила 14,6 тис. осіб, з них допомогу по безробіттю отримували 79,1% громадян. Більше половини від загальної кількості безробітних становили жінки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області збільшився на 0,2 в.п. порівняно з жовтнем 2018р. і становив на кінець листопада 2018р. 2,0% населення працездатного віку, у сільській місцевості – 2,2%, у міських поселеннях – 1,8%.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж листопада 2018р., становила 10,5 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 2491 грн, що дорівнює 66,9% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (3723 грн).

Кількість вакансій, заявлених роботодавцями до служби зайнятості, у листопаді 2018р. порівняно з попереднім місяцем зменшилась на 14,7% і на кінець місяця становила 1000 одиниць.

За професійними групами найбільший попит на робочу силу спостерігався на кваліфікованих робітників з інструментом (27,5% від загальної кількості заявлених вакансій), а найменший – на кваліфікованих робітників сільського та лісового господарств, риборозведення та рибальства (1,5%).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одну вакансію на кінець листопада 2018р. по області становило 15 осіб (проти 11 осіб на кінець жовтня 2018р.). Значення показника коливалося від 4 осіб у Черкаському МЦЗ до 340 осіб в Уманській районній філії ЧОЦЗ, а на підприємствах Кам'янського та Монастирищенського районів взагалі не було вільних робочих місць.¹

Доходи населення

У січні–листопаді 2018р. **розмір середньомісячної номінальної заробітної плати**² штатних працівників підприємств, установ, організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2017р. збільшився на 24,3% і становив 7375 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,3–2,3 рази.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в установах поштової та кур'єрської діяльності, діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг, виробництві електричного устаткування і не перевищував 64% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати у січні–листопаді 2018р. порівняно з січнем–листопадом 2017р. становив 111,7%.

Загальна **сума заборгованості з виплати заробітної плати**³ за період з початку 2018 року зменшилася на 40,1%, або на 44,5 млн.грн і на 1 грудня 2018р. становила 66,4 млн.грн, що дорівнює 3,8% фонду оплати праці, нарахованого за листопад 2018р.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств за період з початку 2018р. зменшилась на 47,3%, або на 44,9 млн.грн і на 1 грудня 2018р. становила 50,1 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше зменшення суми невиплаченої заробітної плати спостерігалось у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (на 38,4 млн.грн), виробництві хімічних речовин і хімічної продукції (на 20,6 млн.грн). Разом з тим, значно зросла заборгованість у складському господарстві та допоміжній

¹ Дані наводяться за місцем реєстрації в міських центрах зайнятості (МЦЗ), міськрайонних центрах зайнятості (МРЦЗ) та регіональних філіях Черкаського обласного центру зайнятості.

² Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб.

³ Дані наведено по юридичних особах та відокремлених підрозділах юридичних осіб із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників.

Примітка. До роботодавців відносяться підприємства, установи, організації та фізичні особи-підприємці.

діяльності у сфері транспорту (на 5,3 млн.грн), охороні здоров'я (на 3,8 млн.грн), добувній промисловості і розробленні кар'єрів (на 2,0 млн.грн), сільському господарстві (на 1,8 млн.грн), виробництві електричного устаткування (на 1,4 млн.грн), виробництві меблів, іншої продукції, ремонті і монтажі машин і устаткування (на 1,2 млн.грн).

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 грудня 2018р., становила 4,4 тис. осіб, або 2,0% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 11,4 тис. грн, що в 1,5 раза перевищує середню заробітну плату за листопад 2018р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–листопада 2018р. обліковано 15557 кримінальних правопорушень¹, з них тяжких та особливо тяжких – 38,2%.

У загальній кількості злочинів 60,4% становили злочини проти власності, 9,8% – злочини проти життя та здоров'я особи, 5,7% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4,8% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,1% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 3,2% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,4% – злочини проти правосуддя, по 1,9% становили злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, та злочини у сфері господарської діяльності, 1,5% – злочини проти громадської безпеки, 1,4% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,2% – злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку, 0,9% – злочини проти довкілля.

Протягом січня–листопада 2018р. на території області було скоєно 51 умисне вбивство і замах на вбивство, 64 умисних тяжких тілесних ушкодження, 8 випадків згвалтувань і замахів на згвалтування.

Також за січень–листопад 2018р. виявлено 7286 випадків крадіжок, 1137 – шахрайств, 365 – грабежів, 85 – хабарництва та 47 – розбоїв.

Правоохоронними органами протягом січня–листопада 2018р. виявлено 35 осіб, які скоїли злочини у складі 9 злочинних груп і злочинних організацій, закінчено 9 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

¹ Злочини, виявлені органами Національної поліції, органами прокуратури, органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства органами безпеки, та органами Національного антикорупційного, бюро.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–листопад 2018р. становила 10480 осіб, із числа яких 3603 – жінки, 666 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 116 – неповнолітні та 59 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (66,5%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 6053 та 912 осіб, серед яких 35,9% – жінки (2498 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 282 особи, з яких 25,9% – загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 190 осіб, із числа яких 9,5% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 18,9% було вбито.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2664, з них жінки – 13,0%, неповнолітні – 2,7%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 20,9% раніше вже ставали на злочинний шлях, із яких кожен другий має незняту або непогашену судимість, 9,1% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 7,4% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 67,6%, безробітних – 10,9%.

Діяльність підприємств

За січень–вересень 2018 року збитки, понесені великими та середніми підприємствами області (крім підприємств, що займаються сільськогосподарським виробництвом), збільшилися проти відповідного періоду попереднього року у 2,3 раза і склали 1114,9 млн.грн. Прибутково працювали 70,7% підприємств, ними отримано 3322,6 млн.грн прибутків, що на 9,4% менше ніж за січень–вересень 2017 року.

Фінансовий результат до оподаткування великих та середніх підприємств області склав 2207,7 млн.грн прибутків (за 9 місяців 2017р. – 3187,7 млн.грн прибутків).

Найгірші фінансові результати мали підприємства, що здійснюють діяльність у сфері оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 55,4 млн.грн збитків.

Суттєвих позитивних фінансових результатів досягли промислові підприємства – 2026,0 млн.грн прибутків, в основному, за рахунок виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (870,7 млн.грн) та виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 624,1 млн.грн.

Внутрішня торгівля

Оптовий товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–листопаді 2018р. становив 32182,6 млн.грн. Порівняно із січнем–листопадом 2017р. його фізичний обсяг збільшився на 23,9%.

Оборот роздрібною торгівлі¹ у січні–листопаді 2018р. становив 20156,1 млн.грн, що у порівнянних цінах на 8,1% більше обсягу січня–листопада 2017р. У листопаді 2018р. проти листопада 2017р. оборот роздрібною торгівлі збільшився на 10,1%, проти жовтня 2018р. – на 1,3%.

Роздрібний товарооборот підприємств (юридичних осіб) у січні–листопаді 2018р. становив 11266,6 млн.грн, що в порівнянних цінах на 5,2% більше від обсягу січня–листопада 2017р.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–листопаді 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 122%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – 124%.

В області проведений посів озимини під урожай 2019 року.

Станом на 1 грудня 2018 року посів озимих на зерно та зелений корм у цілому по області проведений на площі 252,8 тис.га, що на 6% більше порівняно з 1 грудня 2017р., у т.ч. зернових на зерно – на 205 тис.га (на 4% більше). У структурі площ зернових озимих на зерно частка озимої пшениці становить 92%, ячменю – 7%, жита – 1%.

Зяблева оранка в сільгоспідприємствах проведена на площі 553,6 тис. га, це майже на рівні попереднього року.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 402,2 тис.т худоби та птиці (у живій масі), що на 5% більше порівняно з січнем–листопадом 2017р., вироблено 456,6 тис.т молока (на 5% менше) та 625,8 млн.шт яєць (на 3% більше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–листопаді 2018р. складала відповідно 7%, 41% та 45%.

Станом на 1 грудня 2018р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 грудня 2017р. скоротилась на 4% і становить 177,5 тис.голів, корів – на 5% (77,5 тис.голів), овець і кіз – на 7% (32,7 тис.голів), а свиней – зросла на 4% (371,9 тис.голів), птиці свійської – на 6% (25,4 млн.голів).

У господарствах населення утримувалося 34% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 42% корів, 41% свиней, 90% овець і кіз, 20% птиці всіх видів.

На 1 грудня 2018р. в сільськогосподарських підприємствах та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 2560,3 тис.т зерна (на 55% більше проти 1 грудня 2017р.). Запаси насіння соняшнику становили 331,9 тис.т (на 48% більше).

¹ Включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля.

Промисловість

У січні–листопаді 2018р. порівняно з січнем–листопадом 2017р. **індекс промислової продукції** становив 101,4% (по Україні – 101,6%).

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 93,0%, у **переробній** – 100,9%.

На **підприємствах з виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 97,5%. У січні–листопаді 2018р. вироблено 3 тис.т туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини свіжої чи охолодженої, 764 т туш, напівтуш свинини свіжої чи охолодженої, 35,3 тис.т тушок курей, курчат свіжих чи охолоджених, 445 т виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин та подібних виробів і харчових продуктів на їхній основі, 65,6 тис.т олії соняшникової нерафінованої та її фракцій (крім хімічно модифікованих), 7,7 тис.т масла вершкового жирністю не більше 85%, 2,1 тис.т сиру свіжого неферментованого (недозрілого і витриманого; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), 13,4 тис.т сиру тертого, порошкового, голубого та іншого неплавленого (крім свіжого сиру, сиру із молочної сироватки та кисломолочного сиру), 1,7 тис.т сиру плавленого (крім тертого або порошкового), 62 тис.т борошна пшеничного чи пшенично-житнього, 36,5 тис.т круп, борошна грубого помелу з вівса, кукурудзи, рису, 20,2 тис.т хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання, 1,9 млн.дал пива солодового (крім пива безалкогольного і пива з вмістом алкоголю не більше 0,5%), 12,3 млн.дал напоїв безалкогольних типу лимонаду, оранжаду.

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 102,1%. У січні–листопаді 2018р. вироблено 21,1 тис пальт та плащів тощо жіночих та дівчачих, 8,5 тис костюмів та комплектів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 80,2 тис жакетів та блейзерів (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 33,7 тис суконь (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 98,2 тис блузок, сорочок та батників (крім трикотажних) жіночих та дівчачих, 5,2 тис пар чоловічого та 8,4 тис пар жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом зі шкіри натуральної.

У виготовленні **виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** випуск промислової продукції збільшився у 1,7 раза. Вироблено 95 шт дверей та їх коробок та порогів з деревини, 31,7 тис.т гранул та брикетів з пресованої або агломерованої деревини, залишків або відходів рослинного походження, 9,8 тис.т коробок та ящиків з паперу або картону гофрованих.

На підприємствах з виробництва **хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 116,3%. Зросло виробництво сечовини на 56,9%, аміаку безводного – на 46,7%, поліуретанів у первинних формах – на 8,0%, нітрату амонію (крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше) – на 0,9%.

У виробництві **основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** випуск промислової продукції зменшився на 7,6%.

У виробництві **гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс промислової продукції становив 93,1%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** індекс промислової продукції становив 104,0%.

У **машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування**, обсяг промислового виробництва зменшився на 12,9%. Скоротилось виробництво машин пральних ємністю 10 кг і менше сухої білизни неавтоматичних; розпушувачів та культиваторів; борін дискових; інкубаторів та брудерів для птахівництва; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання для сільського господарства, садівництва та бджільництва; обладнання промислового для перероблення м'яса або птиці.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** виробництво збільшилось на 4,7%. У січні–листопаді 2018р. вироблено 1715,5 млн.кВт·годин електроенергії, що на 9,3% більше ніж у січні–листопаді 2017р., відпуск пари та води гарячої збільшився на 5,3%.

Будівництво

У січні–листопаді 2018р. підприємствами області **виконано будівельних робіт** на 1606,6 млн.грн. У загальному обсязі виконаних будівельних робіт нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння становили 63,2%, капітальний і поточний ремонт – 30,9% та 5,9% відповідно.

Індекс будівельної продукції у січні–листопаді 2018р. порівняно з відповідним періодом 2017р. становив 126,9%. Будівництво інженерних споруд збільшилося у 1,7 раза, будівель – на 0,3%.

Підприємствами м.Черкаси виконано 51,1% загальнообласного обсягу будівельних робіт.

Транспорт

У січні–листопаді 2018р. вантажооборот підприємств транспорту області зменшився проти січня–листопада 2017р. на 7,1% і становив 8953,9 млн.ткм.

Обсяг перевезених вантажів підприємствами транспорту області становив 12,1 млн.т, що на 11,7% більше проти обсягів січня–листопада 2017р.

Залізничним транспортом у січні–листопаді 2018р. відправлено 5561,0 тис.т вантажів, що на 6,8% менше ніж у січні–листопаді 2017р. та виконано вантажооборот в обсязі 7604,1 млн.ткм (на 10,8% менше). Скоротилося відправлення: коксу – на 67,6%, будівельних матеріалів – на 16,6%, зерна і продуктів перемолу – на 11,4%, брухту чорних металів – на 4,3%. Збільшилось відправлення кам'яного вугілля у 26 разів, чорних металів – у 2,5 раза, хімічних і мінеральних добрив – на 20,0%.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) відправлено 6454,6 тис.т вантажів та виконано вантажооборот в обсязі 1349,5 млн.ткм, що відповідно на 34,1% та 21,5% більше ніж у січні–листопаді 2017р.

Загальний обсяг **пасажиरोобороту** у січні–листопаді 2018р. становив 2510,1 млн.пас.км, що на 1,1% більше січня–листопада 2017р. Збільшення обсягу пасажирообороту відбулося на тролейбусному (на 9,4%) та залізничному (на 4,2%) транспорті, на автомобільному транспорті відбулося зменшення (на 7,8%).

Послугами **пасажиського транспорту** у січні–листопаді 2018р. скористалися 82,0 млн. пасажирів, що на 4,9% менше ніж у січні–листопаді 2017р.

Залізничним транспортом відправлено 2287,6 тис. пасажирів, що на 7,2% менше обсягу січня–листопада 2017р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами–підприємцями) скористалися 55,8 млн. пасажирів, що на 9,9% менше обсягу січня–листопада 2017р.

Електротранспортом перевезено 23,9 млн. пасажирів, або 109,4% від обсягу січня–листопада 2017р.

Зовнішньоекономічна діяльність

У січні–жовтні 2018р. **експорт товарів** становив 644505,3 тис.дол. США, **імпорт** – 409628,2 тис.дол. Порівняно з січнем–жовтнем 2017р. експорт збільшився на 28,9% (на 144573,3 тис.дол.), імпорт – на 20,6% (на 69896,6 тис.дол.). Позитивне сальдо становило 234877,1 тис.дол. (у січні–жовтні 2017р. також позитивне – 160200,4 тис.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами із 117 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Індії – 21,3%, Білорусі – 11,0%, Польщі – 6,6%, Китаю – 6,2%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 199409,5 тис.дол., або 30,9% від загального обсягу експорту, та збільшився порівняно з січнем–жовтнем 2017р. на 12,5%.

Основу товарної структури експорту області склали жири та олії тваринного або рослинного походження – 36,2%, продукти рослинного походження – 26,9%, готові харчові продукти – 16,6%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили з Угорщини – 16,0%, Китаю – 13,3%, Німеччини – 10,3%, Російської Федерації – 9,9%, Польщі – 8,2%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 229793,2 тис.дол., або 56,1% від загального обсягу та збільшився проти січня–жовтня 2017р. на 35,3%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 25,6%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 18,3%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 17,9%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–листопаді 2018 р. по Черкаській області становив 108,6% (у відповідному періоді 2017 р. – 113,3%).

Продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 6,8%. Найбільше (на 19,6%) зросли ціни на хліб. На 14,6–3,6% стали дорожчими макаронні вироби, риба та продукти з риби, сало, маргарин, м'ясо та м'ясопродукти, молоко та молочні продукти, безалкогольні напої, масло, овочі, соняшникова олія. Водночас на 23,9% і 20,5% подешевшали гречані крупи та фрукти, на 6,9% і 6,6% – цукор та яйця.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 11,7%, що спричинено подорожчанням кам'яного вугілля на 33,7%, підвищенням тарифів на каналізацію – на 25,4%, водопостачання – на 23,2%, природний газ – на 22,8%, послуг з утримання та ремонту житла – на 13,4%, матеріалів для утримання і ремонту житла – на 12,8%, плати за оренду житла – на 6,5%, послуг з утримання будинків та прибудинкових територій – на 5,8%, гарячої води, опалення – на 1,2%.

Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 6,7% відбулося насамперед за рахунок подорожчання амбулаторних послуг на 12,5%. Крім того, на 6,3% і 5,7% стали дорожчими послуги лікарень та фармацевтична продукція, медичні товари та обладнання.

Ціни на транспорт підвищилися на 14,7% головним чином через подорожчання проїзду в автодорожньому пасажирському транспорті на 22,9%, палива та мастил – на 15,9%, автомобілів – на 12,0%, а також проїзду в залізничному пасажирському транспорті – на 7,0%.

Зростання цін у сфері зв'язку на 14,0% зумовлено подорожчанням поштових послуг на 75,0%, місцевого телефонного зв'язку – на 22,0%. мобільного зв'язку – на 18,1% та послуг інтернету – на 13,0%.

Послуги освіти подорожчали на 10,9%, зокрема, дошкільної – на 22,9%, середньої – на 19,0%, вищої – на 7,3%.